

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי י"א בכסלו תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ס'

1. שנינו אם עבר הכהן גדול ונשא אנוסת או מפותת עצמו - חלו הנישואין. לענין מה חלוצ? רב הונא בשם רב: אסור לקיימה ומוציאה בגט. וביאר רב אחא ב"י: שהועילו הנישואין לפוטרו מלשלם קנס - במפותה. והקשה רב אשי: שהרי רב יוחנן אמרו אף על בוגרת ומוכת עץ לא ישא, ואם נשא - נשוי. משמע שכיון שבסופה להיות בוגרת או מוכת עץ תחתיו, אף שנשאה באיסור מותרת בדיעבד, אף כאן בסופה להיות בעולה. קשיא.
2. אם עבר ונשא אנוסת חבירו או מפותת חבירו - לר' אלעזר בן יעקב: הולד חלל, [והלכה כמותו] לחכמים: הולד כשר. במה נחלקו?
 - א. בשם רב: רבי אליעזר בן יעקב - סבר כרבי אלעזר שפנוי הבא על הפנויה עשאה 'זונה'.
 - ב. רב אשי: לרבי אליעזר בן יעקב - יש חלל מחייבי עשה, 'לא יחלל' מוסב אף על בעולה.
 - לרבנן - אין חלל מחייבי עשה. 'אלה' הפסיק הענין מבעולה. ולראב"י 'אלה' מלמד - אם בא על הנדה אין הולד חלל.
3. על אלו 'אחות כהן הדיוט שמתה' דנה הברייתא האם מותר לו להטמאות לה?
 - א. אחותו ארוסה - לרבי מאיר ור' יהודה: מטמא לה. המקור: 'הקרובה'. לרבי יוסי ורבי שמעון: אין מטמא לה. המקור: 'אשר לא היתה'.
 - ב. אנוסה ומפותה - לכו"ע אין מטמא לה. המקור: מ'ולאחותו הבתולה'.
 - ג. מוכת עץ - לר"ש: אין מטמא לה, כיון שכל שאינה ראויה לכ"ג - אין מטמא לה. לר"מ: מטמא. המקור: 'אשר לא היתה לאיש'.
 - ד. בוגרת - לכו"ע מטמא לה. המקור: 'אליו'.
4. לר' שמעון: הקרובה - לרבות ארוסה שנתגרשה. לכאורה הרי אינה ראויה לכהן גדול וכיצד מטמא לה? כיון שיש ריבוי מיוחד 'קרובה' ומסתבר לרבותה כיון שלא נעשה מעשה בגופה, ולמעט מוכת עץ שנעשה בה מעשה.
5. האם גיורת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד - מותרת לכהן?

רשב"י - כשירה לכהונה, שנאמר: 'וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם', והרי פנחס היה עמהם. והטעם שבת שלש שנים ויום אחד, כיון שרוב הונא למד מסתירת הפסוקים שאף אם ראויה להבעל נאסרה. לרבנן - אסורה. וכוונת הפסוק שיהיו לעבדים ולשפחות.
6. כיצד ידעו מי מבנות מדין ראויה לביאה?

העבירות לפני הציץ, כל שפניה מוריקות - בידוע שהיא ראויה ליבעל. אמר רב נחמן: סימן לעבירת זנות - מחלת הדרוקן.
7. 'וימצאו מיושבי יבש גלעד ארבע מאות נערה בתולה אשר לא ידעו איש למשכב זכר' - כיצד ידעו?

הושיבם על פי חבית של יין, אם היא בעולה - ריחה עולה ונוף דרך פיה. הטעם שלא העבירות לפני ציץ - לבני ישראל הציץ משמש רק לרצון ולא לפורענות. ובמדין שהיו עכו"ם אפילו לפורענות.
8. רבי יעקב בר אידי שמע מפורש מרבי יהושע בן לוי שהלכה כרבי שמעון בן יוחאי. מדוע אין להסיק כך מכח הוראה אחרת?

ההוראה - אמר ר' יהושע בן לוי: עיר אחת היתה בארץ ישראל שיצא ערעור על יחוסם ושגר רבי את רבי רומנוס ובדקה, ומצא בה בת גיורת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד, והניחה רבי להשאך תחת בעלה הכהן. הטעם שלא למד משם - כיון שנשא התירו לו כמן בוגרת ומוכת עץ. ודחו את הדמיון שבבוגרת סופה להיות בוגרת תחתיו, אבל כהן שנשא גיורת וכי סופה להיות זונה תחתיו? ובאמת לרב ספרא, ר"י בר אידי הבין מההוראה הנ"ל. מעשה וכו דעה חולקת - כהן נשא גיורת פחותה וכו' כיון שאמר רבי יעקב בר אידי בשם ר' יהושע בן לוי: הלכה כר"ש בן יוחאי. אמר לו ר"נ בר יצחק לך הוציאה, ואם לאו אנדה אותך ובעל כרחך תוציאה.